

spørgsmål om deciderede handelssanktioner over for dette land, alt sammen selvfølgelig afpasset i forhold til vurderingen af, hvad der er bedst at gøre i den givne situation.

Men jeg synes, det er nødvendigt i forhold til spørgsmål om sanktioner at vurdere en bred vifte af muligheder, også muligheder, som kan gøre ondt i forhold til Rusland, men som måske også kan skade samarbejdsrelationerne på kort sigt i hvert fald med dette land, selv om det er stort og vigtigt.

I forhold til den diskussion, som også har præget debatten her i dag omkring Europarådet og Europarådets danske delegation, og hvad den skal sige og gøre i den kommende uge, når der er session i Strasbourg, så synes vi fra Kristeligt Folkepartis side, at det i den forbindelse er naturligt at overveje fra Europaudvalget side og altså også fra den danske delegations side, om ikke det er på tide, at Rusland bliver suspenderet fra Rådet.

Det synes vi er helt naturligt, men vi synes også, det er naturligt, at Folketinget overlader disse overvejelser og beslutningen herom til delegationen selv, det har vi fuld tillid til at den magter, også i forbindelse med de konsultationer, der nu skal ske i den kommende uge, og hvor man direkte får lejlighed til også at drøfte den afrapportering, der sker til Europarådet fra den delegation, der har været på besøg i Rusland.

Med disse ord er det naturligt for mig at slutte af med at sige, at vi selvfølgelig tilslutter os det forslag til vedtagelse, som vi selv er medforslagsstillere til.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Lad mig allerførst udtrykke en tak til ordførerne i debatten her. Jeg synes, det har været en vigtig og nyttig debat at få netop på dette tidspunkt.

Lad mig særlig takke også de ordførere, som står bag forslaget til vedtagelse fremsat af hr. Henning Gjellerod m.fl., og som har taget pænt imod den redegørelse, jeg på regeringens vegne har afgivet.

Jeg vil til indledning lige opholde mig ved den del af diskussionen, som har vedrørt ligheder og forskelle mellem Kosovo og Tjetjenien. Jeg synes, flere ordførere udmærket har beskæftiget sig med det. Jeg vil også gerne fremhæve hr. Jørgen Estrups betragtninger om sagen, som jeg finder helt relevante. Der er for-

skelle på forskellige situationer, der er også somme tider ligheder.

Der er klare ligheder mellem situationen i Tjetjenien og i Kosovo. I begge tilfælde er der tale om en magtanvendelse, som er aldeles kritisabel, ulykkelig og i øvrigt udsigtsløs. Ingen skal få mig til i denne diskussion om lighed og forskel at sige noget pænt om den magtanvendelse, som Rusland anvender i Tjetjenien. Tværtimod har vi hele tiden vendt os imod den, fundet, at det var grebet an på en helt forkert måde.

Men jeg vil da gerne gøre den betragtning gældende, især over for hr. Holger K. Nielsen, at indgrebet i Kosovo bliver hverken mere eller mindre rigtigt, fordi der ikke er et militært indgreb i Tjetjenien. Jeg synes ikke, det er en rigtig måde at stille det op på, og denne jagt på ligheder og forskelle løser jo i virkeligheden ikke det grundlæggende problem, vi står over for at tage stilling til i Kosovo.

Den stilling, jeg fandt jeg var nødt til at tage i Kosovo, mener jeg ikke er blevet mindre rigtig af, at en tilsvarende løsning ikke er mulig i Tjetjenien, hvad jeg heller ikke tror, hr. Holger K. Nielsen kunne drømme om at foreslå.

Selvfølgelig er der altså ligheder, men der er også nogle forskelle. Jeg vil gerne fremhæve et par forskelle i situationen: Det, der i 1989 forårsagede, at Kosovokrisen begyndte for alvor først at ulme og siden at bryde ud i lys lue, var jo, at Milosevic fratog Kosovo dets autonomi i 1989. Kosovo havde haft et udbredt selvstyre, det blev nu inddraget, hvoraf der fulgte meget ondt. Det var i den serbiske nationalismes navn, det skete, og det var, kan vi se især i bakspejlet, en afgørende begivenhed.

Tjetjenien fik for så vidt mere autonomi i 1996 efter den første krig, opnåede faktisk et betydeligt herredømme i sit eget territorium, men vi må vel også have lov til at sige, at Tjetjenien misbrugte sine muligheder. Det kom til at høre til dagens orden, at der var gidseltagning, at gidsler blev ombragt, og en betydelig lovløshed har hersket. Der er i hvert fald i det historiske udgangspunkt en forskel.

Så vil jeg da også godt spørge hr. Holger K. Nielsen, hvis dette her nu endelig lige skal behandles ens, om hr. Holger K. Nielsen så er tilhænger af, at vi skulle suspendere Rusland fra OSCE, således som FRY, Serbien, er blevet suspenderet fra OSCE. Er det et forslag for lighedens skyld, som hr. Holger K. Nielsen ville synes var fornuftigt?